



SONJA JÓGVANSDÓTTIR

Mao fór í samgöngu við herin og túsundavís av unglingum, sonevnda reyðliðið, fóru í hópherferð móti "moderata" politikkinum.

Politíska eftirlitið varð hert og moderatir leiðara voru uppaldir til "rættan" kollveltingaranda. Tey, sum voru ímóti kollveltingarpolitikkinum mistu starvið. Hópurin av hægri læri-

stovnum voru afturlættnir, tey lesandi send út til fólkakommunur at arbeiða og hugmyndafrøðsliga uppaldir til kollveltingar meg. Um 730.000 kinverjar voru fongslaðir, gjørdir útlagnir,

# Fólka- lýveldið Kína

Eitt land tvær skipanir. Fyrsta juli varð Hong Kong innlimað í aftur Kína. Nógv eru, m. a. safelagsrevsarar, ið eru bangin fyri, at grundleggjandi mannarættindini verða fyrri bakkasti í Hong Kong vegna stóra kinesiska uppiblandan. Longu eru lógaruppskot sett í verk í Hong Kong, ið eru eftir kinverskum leisti. Mótmælisgongur hava verið, og nøkur eru flutt í onnur lond vegna innliman í Kína. Her er ein politisk lysing av Kína í hesi øðini. Tað er frá tí at kommunistarnir komu til í 1949

## Seinni partur

Undir mentunnarkollveltingini herdu kinverjar røddina mótegis »imperialistiska« Sovjetsamveldinum. Ein úr Reyðliðnum, ið tosar fyrri kollveltingini

spurningum.

Mentunnarliga hendi eisini at klassiskur sjónleikur varð skiftur út við politisk læruleikur, hópurin av søguligum minnisvarðum voru oyðilagdir. Gongdin gav studentum vestanvert íblástur til hugmyndafrøði hjá ungdómsuppreisturinum.

### Herurin

Ein: "Alit er gott, men eftirlit betri..." politikkur var fæddur. Herurin helt neyvt eyga við menningini. Tá ið reyðliðið blandaði seg uppí bygnaðin innan hervaldið, m.a. um at fara frá tignarmerkis skipanini og minka um vald yvirmanna, fingur nóg stíkt til kollveltingarundómin. Reyðliðini bardust innanhýsis, og nóg

voru send út á smápláss til hugmyndafrøðsliga avkøling.

### Mentunnarkollveltingin "avblást"

Mentunnarkollveltingin var formiliga stöðgað í 1969, men hövlig árin av henni sást líka til formaðurin Mao doyði í 1976. Orsøkin var m.a. tí at kinverjar voru bangnir fyrri sovjetiskum álopi. Sum áður nevnt, hevði nóg stríð verið við markið hetta ár. Mentunnarkollveltingin hevði eisini fingið politisku eindina at vikna. Deng Xiaoping kom aftur í innaru floksleiðsluna í 1974. Teir "moderatu" voru somikið styrktir, at tað týðiliga merkti fimtu fimmársætlanina, í árunum 1976 - 80.

### Búskapurin undir mentunnarkollveltingini

Búskaparlaga gekk betur undir mentunnarkollveltingartíðini 1966 - 76 enn í árunum 1957 - 60. Landbúnaðarframleiðslan vaks nakað, men idnaðurin øktist munandi. Bruttutjóðarurtøkan øktist úr 306 \$ fyrri hvønn íbúgva í 1966 til 408 \$ í 1976.

**Fimta fimmársætlanin** Stöðði undir ætlanini var nýtimansgerðing av idnaði, landbúnaðinum, hervaldinum, tøkni og vísund. Mál-



Frá fólkakommununi »Hviti Hesturin« nærindis Shanghai. Hugskotið við fólkakommunum var at økja um framleiðsluna á landinum í gjøgnum umfangandi kollektiviseringar. Úrslitið var tó ikki so gott, sum almennu kinversku keldurnar vildu vera við